

Sárospataki

Iskusági Közlöny

Főszerkesztő :

Szöke István

Társzerkesztők :

Kiss Géza és G. Nagy László

Felelős szerkesztő :

Gaál István

Tartalom ; Geröcz Kálmán dr. jogakad.
tanár: A patronázsról. — Szigethy
Ferenc: Este otthon (vers). — (s. j.):
Rekvirálás. — G. Irén: Két levél. —
Kerekes György: Ráskay Lea ciklus
(vers). — Molnár Elemér: Intelligen-
cia és műveltség. — Kiss Géza: A
kezed (vers). — B. D.: A Mester. —
Seigneur Emil: Montaubani diákélet.
— Flamma: Vágy (vers). — Ipszi-
lon: Vázlatok. — —l. —n.: Jegy-
zetek. — Irodalom. — Hírek. —
Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Megjelenik július és
augusztus kivételé-
vel havonta egyszer

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sárospatak. Kollégium.

Előfizetés

egész évre 4 kor.

Sárospatak legrégebb és legnagyobb férfiszabó divatüzlete (Városháza épületében)

Weinberger Sámuel férfiszabó.

Felhivom a m. t. ifjuság b. figyelmét, hogy a közeledő tavaszi idényre legolegánsabb és legjutányosabb áru, elsőrendű tavaszi ruhákat készítek.

Kényelmes fizetés!!

Tekintettel az előrehaladott téli időre, nagy raktáromon levő férfi. fiu-öltönyök és téli kabátok leszállított árban kaphatók!

Kundráth János

sárospataki cipésmester (Pataka-köz) készíti a legolegánsabb és legtartósabb uri és női cipőket. Legfinomabb kivitel. Olcsó ár. Minden részről a legteljesebb elismerés. Az ifjuság számára különösen nagy árkedvozmény!

S HA NINCS STENDIG S.

pontosan járó órája, keresse meg

óras és ékszerész sárospataki üzletét, mely a legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Zseb és ébresztő órák, arany ezüst és szij láncok, mindennemű ékszerek a legnagyobb választékban kaphatók. — Villanylámpák a legküzönlébb kivitelben, 6 óráig égő elem csak 50 fill. Becserél s javít órákat két évi jótállással.

Miért

kap annyi megbizást a kassai Haltenberger-féle ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógár?

Mert

a cég teljesen megbízható, a munkája gyors és kifogástalan és az árai jutányosak. Képviselet Sárospatakon az ifj. DANCZIGER JÓZSEF cég

Igen tisztelt Uraim!

Szives figyelmöket arra hívom fel, hogy

áru- házamban

mindennemű uridivat cikkeknek árait mélyen leszállítottam, ennél fogva kérem szives bevásárlásainknak minél előbb való eszközzésére. Magamat szives pártfogásukba ajánlva, vagyok kitünő tisztelettel

Deutsch Hermann

Nagy alkalmi vásár!?

Sárospataki

Iszsági Közlöny

XXX. évfolyam. Május hó. 1914.

A PATRONÁZSRÓL.

Egy darab kenyér egy darab erkölcs, mert aki megfogyatkozik kenyérben, megfogyatkozik erkölcsben is. Már a bibliában találunk ilyen és ehhez hasonló gondolatokat, melyek amellet, hogy szép költői tartalmúak, örökmérvű szentenciákat is fejeznek ki s ha rövidebb időre néha-néha feledésbe is merülnek, később újra életre kelnek, hogy jó-tékony hatásukat annál erőteljesebben éreztessék.

Már a legrégibb időben találkozunk oly emberekkel, különösen a diakonok és diakonisszák között, akik életük egy részét az elítélt büntetettek javítására, azoknak a becsületes társadalomba való visszahelyezésére, a bűnözés okainak kiirtására, szóval patronázs-tevékenységre fordították. Ekkor tehát a társadalom ily irányú működésének kiinduló pontja nem a törvényhozás, vagy a jogászok tevékenysége volt, hanem maga egyszerűen a néplélek az ő bibliai hatás alatt álló eszméivel. Ebben a korban a néplélek legelső sorban a bibliából táplálkozott; nem csoda tehát, ha a néplélekbe átment bibliai eszmék a gyakorlati életben is érvényre jutottak.

Ha ma vizsgáljuk a patronázst s egybevetjük a legrégibb idők patronázs-tevékenységével, azt láthatjuk, hogy ebben a kérdésben teljesen megegyező állásponton van a legjobban kifejlődött jogtudomány: a modern büntetőjog és az évezredekre visszatekintő és jól kipróbált bibliai felfogás. Ma már a megelőzés a bűnözés elleni küzdelem legszébb vezérgondolata. Akár jogász, akár theologus valaki, akár a társadalom nemesen érző barátja, hivatásszerűen kell a patronázs-tevékenységet felkarolnia, amikor a pártfogo-

latlant pártfogásba veszi, a gyámolatlant gyámolítja, a nyomor-gónak ételt, ruhát ad s a tökéletlent tökéletesíteni igyekszik.

Az kétségtelen, hogy nem csupán a társadalom felelős a bűnözésért; de részben felelős, részben hibás. S ha a társadalom részben hibás volt a multban s a jövőre nézve részben felelős, akkor bizonyos, hogy kötelességei vannak, melyeket a multban elhanyagolt s a jövőben pedig teljesítenie kell. Ezeket a kötelességeket állítja úgy a biblia, mint a jogtudomány, úgy a theologus és jogász, mint az egész társadalom elé a patronázs-tevékenység által.

E társadalmi tevékenység gyakorlásának emberi kötelességgként való felfogása kell, hogy átjárja a társadalom minden rétegét. Különösen fontos ez ránk, magyarokra; nálunk a statisztika bizonyítja, hogy több az alkalmi büntetett, mint a megrögzött gazember. Az ilyen büntetésekre pedig a patronázs-tevékenységnek rendkívül nagy átalakító ereje van.

Felismerni a bűnösben is embertársunkat, sietni annak megmentésére, lelkében megerősíteni, ami nemes és szép s végül bevinni a társadalomba, annak gondolkozásába a szeretet nagyobb melegét, erőteljesebb humanizmust; ez a patronázs-tevékenység magasztos eszméje. Erkölcsi érzelmünk parancsolja a szeretetet s a könyörületes segítséget. Az ember erkölcsi személyisége akkor nyilatkozik meg tetteiben a legnemesebben, ha azokat, akik ugyancsak erkölcsi lények, nem engedi az erkölcstelenség mocsarába sülyedni, hanem siet azoknak a segítségére, megmentésére, mert minden bűnbeesés az ember erkölcsiségén üt csorbát, de minden tett, mely akár közvetve, akár közvetlenül embertársaink javára, azok tökéletesedésére történik, az erkölcsi-ség egy egy diadalát jelenti a gonosz, a bűn felett.

A diakonok által megindult patronázs és a modern patronázs célja, iránya egy; bár létrekeltői különbözők: az előbbié a biblia, az utóbbié a jog.

Találhat-e theologus és jogász-ifjuságunk szebb működési tért, ha a főiskolát elhagyja, a patronázs tevékenység-nél? A legszebbek egyikének kell tekintenie ezt, amelynek alapját alkotó erkölcs ha átjárja a társadalmat, hazánk hatalmas lépéssel fog közeledni a boldogulás s a tökéletesedés felé.

Dr. Geröcz Kálmán
jogakadémiai tanár.

ESTE OTTHON.

Az ablak alatt leszáll az este
 És elalszik lassan a kertünk.
 Jó, hogy a csend itt van mellettünk
 És a világ nagyon is messze.

Anyám a varrást már letette,
 Apám szűk szavú, csöndes, fáradt.
 Öcsém könyvet keres magának
 S el is alszik tán majd felette. —

Olyan jó a csend a szobánkban.
 S a békecsendünk őriz szépen ;
 Hiszünk egymás erős hitében :
 Együttérző, örök jószágban.

Igy várjuk együtt békés arccal
 A holnapot, az életünket ;
 Mikor a sors elér bennünket
 Szép örömmel, bús bánatokkal —

Az ablak alatt száll, száll az este
 És elalszik ott kinn a kertünk.
 Jó, hogy a csend itt van mellettünk
 És a világ nagyon is messze.

Szigethy Ferenc.

REKVIRÁLÁS.

Mintha valaki régi nyakkendőjét — mit idáig, ezelőtt ötven esztendővel szokásos módon megkötve hordozott — most újra köti a mai divat szerint: ennyiben akarok hozzászólni és megbolygató ujjakkal közeledni egy olyan, az időtől és régiségétől megsárgult és megpenészedett kérdéshez, mely mint kellemetlen nyög, már annyi sok esztendeje száll át diáknyakról-diáknyakra: a rekviráláshoz. Ezt a nyögöt mi, akik az ujkor szellemével és pedánságot követelő modernségével vagyunk meghintve épenugy cipeljük ma is minden kellemetlenségével a gyorsvonat fülkéiben, az állomástól a faluig döcögő fiakkeren, a parókiák bordó-bársony szalonjában, a magyar gazdák csipkefüggönyös, kipadlózott és a „13 aradi vértanú“ arany-rámás képével díszített „első házában“, sőt vendégszobájában lakk cipőben és zsakettben, mint nagyapáink hajdanán a mértföldröket taposó csizmában, hosszuszárú pipával, friss hírekkel, Csokonay Dorottyájával, új nótákkal a régi, jó, egyszerű, nyílt józanságú, vendégleső és megtartó magyarság meleg pitvarában a silány közlekedési és földrajzi viszonyok romantikájával fűszerezve a napokat. Ez egyszerű és igénytelen élet szülte meg viszonyaihoz mérten a rekvirálás mai formáját. Azóta az idő nagyon előrehaladt. Az új évtizedek fagyos hidegséggel fordítottak hátat a régieknek, de a rekvirálás állt és maradt és megvan.

Minden legátusnak csapott már arcához, azt hiszem, sok kellemetlenséget a rekvirálás, Ki nem találkozott még hideg szemekkel, nem szíves látással, nem szíves szóval? Kit nem kacagott még ki a kocsis legény, a zsidó korcsmáros bájoshajú leányzója, mikor szilveszteri havas sárban caplatott térdig az utca közepén az egyházfival, hogy még a kutya is csak a kapu alól ugatta. Kit nem sajnáltak még és kin nem szánakoztak ilyenkor? E sorok írója egy emlékezetes napon olyan házba hadonázott a kutyától befelé a pátenssel, melynek ajtóján épen akkor lépett ki a falutjáró cigányasszony a cirmos purdéval. Túrósgaluskát ettek a küszöbön és engem a cselédek elkezdtek röhögni az udvaron ilyen szavakkal: mén a cigány, gyün a diák! Ez csak egyetlen egy eset a sok ezer közül, mit a diákság már átélt. Amikor érezte mindenki, hogy az arcába fut a vér

és érezte mindenki, hogy urias modora és intelligenciája régi, avult szokás meggyötört martalékja. Ki nem féltette még zsakettjét, kájerjét, übijét kócos, harapós kutyától? kit nem zavart még meg akarata ellenére hivatalnokot dolgában? Kinek nem motoszkált még fejében kedves, szíves úri háznál — ahol különben nagyon jól találta magát — az a gondolat: én most t. k. azért a pár koronáért jöttem; viszont ugyanakkor ki nem érezte rekvirendusának is ezt a gondolatát: ez most a pénzeért jött, ha búcsúzik, a markába nyomom! Ma már egy uri fiunak sokkal finomabb ízlése van, semhogy ilyen érzések ne volnának bántó befolyással idegeire.

De eltekintve az ilyen, finomabb érzéseket igénylő kellemetlenségektől, a többi nagy hanggal kiáltók kell és szükséges, hogy okai legyenek a rekvirálás finomabb, modern és mai intelligenciánkkal összeegyeztethető formává való átalakításának. Régi nyakkendőm megmarad, csak új divat szerint kötöm meg. És azt hiszem, ehhez nem szükségesek szuronyok, dobok, hangos gyűlések, makacs vitatkozások. A lelkészek és rekvirendusok, kik annyiszor szánakoztak önmaguk is a szegény diákon és akik maguk is számtalanszor nyilatkoztak a rekvirálás mai, ódon arculatának megváltoztatása mellett, hisszük, hogy nem fogják venni rossz néven és nem fogják elítélni ebbeli mozgalmunkat. Mert nem akarunk mi elzárkózni a néptől, szerénységünk és alázatosságunk ezután is megtartjuk és ezután is megakarunk ismerkedni személyesen rekvirendusainkkal, csakhogy ezután bizonyos finomabb keretek között.

Milyen idealis állapot volna, ha a diák minden uriháznál egyszerűen és mindenféle papirosok nélkül levizitelne pusztán bemutatkozás és ismerkedés céljából. Esetleg a falu előljáróinál is levizitelhetne hasonló célból, a presbiterek és más rekvirendusok meghatározott időben, a lelkész személyes megjelenése mellett összejönnének és a követel ez összejövetelen személyesen megismerkednének. Nem mondom, hogy így kell megoldani a kérdést szórúl-szóra, csak azt, hogy ilyenféleképen.

Ami pedig a pátenset illeti — melynek szövegén természetesen változtatni kellene — hordják szét vizitelés után megbízott egyének és szedjék össze a pénzt.

Attól nem félhetünk, hogy a falusi gazdák nem szíve-

sen vennék házuk „megtisztelésének“ elmaradását és ezért zúgolódnának, mert legtöbbször olyankor és majdnem mindig akkor rekvirál a diák, mikor a gazda nincs otthon. A ház rendetlenségben, tapasztás, meszelés, sütés-főzés, kemence-fűtés. A háziasszony szabadkozik és tűnődik a sok dolga miatt. Nem hiszem, hogy zokon vennék az elmaradt látogatást, hiszen ilyen körülmények között csak alkalmatlankodás lehet az.

Aztán még egyet. Legtöbb helyen agyonakarják az embert tömni minden jóval. Azok a párologó, meleg bélesek, soha nem kóstolt szeszek, egymásra köszöntések, egymás után ivások, azok az üvegszajak! Ki mondja, egészségesek az ilyenféle látogatások.*

Panaszkodásunkat megtettük. Mi, akiknek saját jótéteményeink megszerzési módjáról van szó, jelen esetben csak panaszkodhatunk és kérhetünk. Ezen felül cselekedni valamit, természetesen nem illik és ezt nem is tesszük, nem is tehetjük. A mi zsebünkről, a mi segítségünkről van szó, tehát t. k. kötelességünk viselni a megszerzés fáradságát és terheit. De ha nincsen semmi akadály annak, hogy ezt az eljárási módot, avult és penészes szokást minden zavar, kellemetlenség nélkül modern és jelen intelligenciánknak megfelelő formába lehet öltöztetni — amit különben minden tetteink és szokásaink megkövetelnek — akkor nagyon kérjük illetékes közegeinket, feletteseinket, az egyházmegyét, az egyházkerületet, panaszkodásunkat hallgassa meg és ha lehet ezt a régi nyakkendőnket egyszerűen kösse meg az új divat szerint!

(s. j.)

* A rekvirálás víg és szájalmas emlékeit közös akarattal össze kellene gyűjteni és az utókor számára megőrizni.

KÉT LEVÉL.

Édes Margit.

Most, midőn kinézek ablakomon a csendes nyári estén a kertbe, hova pirosan néz vissza a nap s mindent lilavörösre fest, lelkemre száll a sok emlék, felújulnak azok a végtelen kedves nyári délutánok, mikor Maga a kis babos ruhában, fehér köténykével ki-kisétált a völgybe s engem mindig épen akkor vitt oda a botanika iránti mély érdeklődésem . . . És ez megújult minden nyári szünidőben . . .

Én egyszer az I. éven, a jogon megbuktam, osztályt kellett ismételnem, ez elkésérett; Maguk elköltöztek be a városba s én egyedül maradtam; ez még jobban hatott reám, nem is kerestem fel Magukat soha, lehetetlenségre szántam magam . . . elfeledni Magát . . .

IV. éves voltam, mikor Maga menyasszonnyá lett. A végtelen szerencse akarta talán, hogy ismét meg ne bukjam, végre átestem az utolsó collokviumokon is. Aztán hallottam, hogy megesküdték. Elmentem az ország másik szélére gyakornoknak. Majd ismét közel hozott egymáshoz beniünket a sors, ismertem férjét, becsültem őt. de Magát kerültem . . .

Aztán láttam, mint zokogó özvegyet férje ravatalánál . . . Ne vegye tolakodásnak e levelet, de sok-sok évek reménytelen, önzetlen, vezeklő szerelme indít erre . . . Margit, emlékszik-e, mikor az akáclevél mindig azt mondta: „igazán“. Emlékszik-e mit fogadtunk, míg a jámbor mademoiselle szunyókálva kötögetett? Emlékszik? Margit, ha Maga csak sejténé az álmatlan éjjeleket, a reménytelen napokat, nem hinné, hogy élek . . . Édes Margit, tegyünk jóvá mindent, ha más színben is látjuk a világot, mint akkor, ha sok megpróbáltatáson mentünk is keresztül, de szeretetünk talán tudatosabb, tisztább, szentebb . . . Valószínűleg meg, amit ott a tölgy alatt fogadtunk; miért hazudott volna az az ártatlan akáclevél . . .

Válaszát várja híve:

Géza.

Géza . . .

Ezt vártam Magától. Mindig szerettem . . .

Sokat szenvedett boldog

Margitja.

G. Irén.

Ráskay Lea ciklus.

GEDŐ DÉNES DIÁK Ő SAJÁT KEZÉBE.

— Ráskay Lea levele. —

Ezt a levelet éjszaka írom.

Barna palástja lehült az éjnek,
Sötét van nagyon s a Duna fölött
Most csak az őrző csillagok égnek.

Dénes, szomorú, miről tudatlak:

Holnapi nap lesz fehér-vasárnap,
Holnap avat fel Dömések papja,
Holnap levágják haját Leádnak.

Nem lesz hát, ami arcom becézze,
Nem, koszorúja halvány arcomnak,
Nem, mibe sírni sós könnyem árját,
Ha a telkemben vágyak harcolnak.

Dénes, te ne bánd', ne sirass érte,
Hiszen neked van csigás szép hajad,
Csillogó fényű, szomorú szemed,
Kár vóln' kisírni, jobb, ha szép marad.

Dénes, neked van erős két karod,
Ki tudja, talán jó sor vár reád,
Felejts el s holnap fehér-vasárnap
Mondj el értem egy „Ave Mariá” t.

S ezzel temesd el Ráskay Leát.

IRTAM LEVELEMET RÁSKAY LEÁNAK.

— G. Dénes diák levele. —

Ma igen csúnya hajnal volt nálunk
S a Sió mellett, hol táboroztunk,
Sáros lé esett, igen megáztunk;
Siralmas ám a mi vitézi voltunk.

De rád gondoltam és fel se vettem,
Mikor a futár leveled hozta,
Aut oszt megest borúsra váltam
S leszaladt a köny ványadt arcomra.

Keserves a mi sorsunk, szép Leám
És, hej, szoros e vitézi gúnya,
Nem is láttalak s holdforduláskor
Ugy jön a sor, hogy elmegyek ujra.

Minek is nékem rongyos életem,
Leám elveszett, Leám apáca,
(Átkozott legyen a keze ujja,
Aki gyönyörű hajad levágja.)

Nem mondom el az „Ave Mária“-t,
Nem isten nékem a német isten,
Koldussá tettek, senki-bitangnak,
Minek az isten, ha Leám nincsen!

Ne neheztelj rám, már nem káromlok,
Elszaladt a szám, bocsáss meg nékem,
Fehér vasárnap mondok egy imát
S mindennap gyónok a jövő héten.

Zárom levelem. Szerda virradatt
Ott leszek keskeny ablakod alatt
S ha is valaha morzsát szerettél,
Ledobod nekem bársony hajadat.

Kerekes György.

INTELLIGENCIA ÉS MŰVELTSÉG.

Ma, a XX-ik század mindennapos vásári zajában, a közéletben és magánéletünkben egyaránt fülünkben cseng, bong ez a két nagyon is tetszetős fogalom Sajnos, ez nem jelenti egyuttal azt is, hogy használatuk mindenkor helyénvaló és jogosult is, mivel azt a kort éljük, melyben az emberek mindenáron intelligensnek és műveltnek akarnak látszani még akkor is, ha a megfelelő erkölcsi alap hiányzik. Nem csoda tehát, ha az emberiségnek e hamis látszat lázkorát élő időszakában, a valóban intelligens s egyúttal művelt társadalmi rétegeket szinte mohósággal fogja el a vágy azon kérdés tisztázásának a lehetőségére, hogy melyek azok az elengedhetetlen feltételek, melyek az embert intelligenssé, pláne művelté is teszik.

Az emberek ezt a két rokon, de egyáltalán nem synonym fogalmat a mindennapi érintkezésükben vagy egynek veszik, vagy összezavarják, összecserélik. Pedig ez a két fogalom, noha egymást kölcsönösen feltételezi, lényegében különböző. Ugyanis ezek minden rokoni vonás és jelentés mellett is jelentékeny sajátos különbséget mutatnak: mindkettőnek vannak oly speciális sajátosságai amelyek szinte kizárttá teszik az összetévesztésnek még a lehetőségét is.

Vegyük tehát vizsgálat alá ezeket a sajátosságokat. Intelligencia: Az embert öntudatos lényvé tevő képességének, az értelemnek hétköznapi méreteit meghaladó foka. Szóval az intellektus intenzivebb munka és teremtőképesége már mint fogalomban feltételeztetik s mindaz, ki az intellektus e hétköznapi méreteket meghaladó fokán áll; úgy az életmegnyilatkozások, mint az emberi cselekvések és történések felfogásában hasonlíthatatlanul felülmulja az intellektus e fokát nélkülöző egyént

A műveltség ellenben: a fizikai és szellemi képességek harmónikus megnyilatkozásának az az emelkedett fázisa, melynek légkörében az ember állati, durva évezredes ösztönei, animalis törzstermészete, melyek még a XX adik század szinte a perverzitásig tufinomult idegzetű gyermekeiből is ki-kitörnek, csak mint halvány foltok jelentkeznek. Mert, míg az igazi műveltség vezetése és ráhatása mellett a nemi és társadalmi ösztön, mint faji ösztönök, a szép nemes alapforrásai, addig az ellenkező esetben a legvissza-

taszitóbb és nemtelenebb állati reminiscenciák. A természeti ősállapotban kannibálok voltunk, a kultúra azonban az egykori ragadozó állatokat háziállattá alakította s a műveltség teremtett számunkra oly ellenszereket, melyek bennünk féken tartják a velünk született ragadozó állatokat.

E fogalmi meghatározásból egyuttal az is kitűnik, hogy míg a műveltség feltételezi az intelligencia jelenlétét is, addig ez utóbbi, mint olyan, egyedül is megállhat. Ugyanis az úgynevezett intelligens ember oly szellemi tőkével rendelkezik, mely alkalmas viszonyok között önmagát sokszorozva, a műveltség egy bizonyos fokára juttatja az illetőt. Az intelligencia tehát csak az első állomása annak a hosszú szellemi processusnak, melyben a szó valódi értelmében vett műveltség jelenti az első és ideiglenes pihenőt.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy az intelligencia, mint kiindulópont, korát illetőleg is megelőzi a műveltséget.

Össejtje, mint örök emberi képesség, már jelen volt akkor is, mikor az ember még álmából ébredő gyermek volt, kinek szemei már félig nyitva vannak és sejtje a dolgokat, de még álmainak ruháiba öltözteti azokat. Majd áthaladva az emberiség ifjúságát jelképező s a nagy minden-ség minden derűjével elárasztott bohókás, hóméri görög életén, a fejlődés örök, mindent lenyügöző törvénye által az ősvilág állapotemberét a mai kultúremler nivójára emelte.

Míg a műveltség mint olyan: első sugaraival csak a kulturélet hajnalán csillan fel mind erősebben és erősebben, mikor az emberi értelem kezd kibontakozni a gyermekkor bohó és babonás képzeteiből s lealkonyul az az időszak, melyben ábrándokban élt a lélek s jóleső érzéssel adta át magát illúzióinak, mintegy remélvén, hogy sohasem kell tőlük megválni. Öröknek látszó napsugaras táj volt ez az ifjú emberiség életében, melyben a fönséges erők s igéző dallamok, a végzetes gondolatok és vigságos érzelmek mint emberek éltek s a lélek, mely oly sokat és olyan szépeket álmódott s álmainak tündöklő adományaival személyesítette meg hétköznapi életét, felébred az álmokat fakasztó kikelet verőfényéből s a tikkasztó nyár vakító, mindent elárasztó világosságánál az álmok elhalványodnak, a lélek egetverő szárnyai leperzselődnek s a földre zuhant lélek érdeklődése mindinkább az ember és az élet reális felfogása és a világ-egyetem törvényeinek kutatása felé irányul.

Ez volt az első pihenő a föntebb említett processusban, anélkül, hogy valóban megpihent volna. Ma sokkal nyugtalanabbul és bizonytalanabbul inog, mint mikor álmaiban ringatózott, amit különösen elősegít az ember gyakori atavistikus visszaesése „az őserdők szőke bestiájának“ vad állapotába, ami pszichologiailag ugyan érthető, de ethikailag meg nem bocsátható. Hogy hol leszen a második pihenő a műveltségnek az emberiség életét oly nagy mértékben átölelő processusában, az a jövő titka, csak annyi bizonyos, hogy az így kiküzdött műveltsége az emberiségnek oly mértékben halad előre, a jövőben is, amely mértékben elhagyogatja az emberiség gyermek- és ifjúkori tévelygéseit, babonás képzeletét s halad a gondviselés által kijelölt tökéletesedés útján, esetleg rázkódtatásokkal és nagy pihenőkkel is, de egy lépéssel mindig közelebb a tökéletesedés, az Isten országa felé.

*

Vannak sokan, kik különbséget tesznek a test és lélek műveltsége között. Ez a distinkció téves, amennyiben a műveltség fogalma, mint olyan, épen a test és lélek harmónikus működésének a felfogásában áll s ezen harmónia kvalitása mutatja a műveltség értékét is. Különben is nagyon nehéz emelkedettebb lelket durva testben s ellenkezőleg, erősen érzéki testben tartalmaz lelki életet elképzelni.

Az már egészen más, hogy lehet szólni a test és lélek külön kiműveléséről. A testet a torna, a sport, a higiénikus életmód, a lelket pedig a művészet egyes ágai, irodalom, festészet, zene, esztetikai és vallásos ráhatások által lehet kiművelni s ez a kiművelés csakis egybekötve, párhuzamosan történhetik, egyik a másikat okvetlen feltételezi. Csak az az egyén nevezheti tehát jogosan magát műveltnek, ki higiénikus életrenddel és sporttal megedzett harmónikus fejlődött testében; nemesebb indulatoktól átítatott s emelkedett lelkiélete számára kellemes otthont teremtetett.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy ez igen nehéz küzdelem és fáradságos munka eredménye lehet, melyhez még a minden szép és nemes iránti fogékonyságnak is kell járulni. Ez a különbség az intelligencia és műveltség között.

Az intelligencia definíciójából láthatjuk azt is, hogy bizonyos foku intelligenciát egyik-másik állat is elárul, de a műveltség kizárólagosan csak az ember, ott is csak a kultur ember tulajdonai közé tartozik. Annak a kultur embernek, ki érzéseinek tisztaságában, gondolkodásának emelkedettségében, fizikai és szellemi munkásságának kisebb és nagyobb jelentőségű megnyilvánulásaiban, élet és világ nézetében, családi és társadalmi életében egyaránt képes megőrizni emberi méltóságát, mely oly mély űrt hoz létre közte és az őszilati reminiscenciákkal annyira saturált ősember s még inkább az állat között.

Ez a fokmérője a műveltségnek s akire ezek mind ráillenek az jogosan nevezheti magát műveltnék. Ami csakis úgy lehetséges, hogy szüntelen tartó komoly munkával a test és lélek harmonikus képzésével alkalmassá tesszük lelkünk és testünk eddig parlagon heverő erőit és felhasználjuk mind magunk, mind az egyetemes emberiség érdekében.

Molnár Elemér.

A KEZED.

Kezed légies, mint a szellemé,
 Mintha e földön átsuhanna csak
 S égi mivoltát mintha sejténé
 Szakadt szívemre balzsamos írt rak.

Fehér a kezed, mint a liliom,
 Miről minden port lemos a harmat —
 Finom illatát oly kéjjel szivom,
 Mint Te Madáchból a vesszorokat.

Hideg a kezed, mint a szoboré,
 Mintha hó volna s olvadatlan jég,
 Mégis, ha zárom ujjaim közé
 Kihülő testem izzó lázzal ég.

Sima a kezed, mint az ég tükre
 S a simítása bársonnyal rokon,
 Tudom minden ránc nyomban eltűnne,
 Ha megsimítná borús homlokom.

Pici a kezed, mint bűnöd lehet
 S az üdvösségnél drágább nekem ó!
 S ezt a paránynál parányibb kincset
 — Nem adta nekem a Mindenható.

A MESTER.

III.

Tavaszi ünnep.

Tavaszi ünnep volt. A Mester kinn járt a csöndes alkonyatban és bolyongott a park fái alatt. Gondolkozott az emberi dolgokról és nézegette a homokszemeket a tóparton. A kolostor ódon homloka átnézett komoly szemével a lombnyilásokon és a kápolna csúcsos teteje a piros égbe rajzolódott. A csoportok közepén hajladoztak a rózsák s a Mester egy fiatal noviciust látott közeledni az úton és félrevonult a bokrok sűrűjébe, mert nem akarta, hogy meglássa őt.

És az út másik végén egy fehérruhás kis leány jött s virágokat hozott magával a kis Jézus oltárára. Haja meg-meglibbent a szélben és mosolygott a szeme. A Mester pedig nem csodálkozott, mikor leült az ifjú baráttal az orgonafák alatt és beszélgettek a szerelmükről.

— Olyan a mi szerelmünk, mint a fehér rózsa. Kipattan a bimbóból a nagy fehérség és a szívében aranypor van. Olyan aranypor, mely ha felszáll a levegőbe, csodálatosan finom felhő lesz belőle. A szerelem felhője — mondta a leány.

— Olyan a mi szerelmünk, mint egy piros rózsa. Kipattan a bimbóból a nagy pirosság és a szívében aranypor van. Olyan aranypor, mely ha felszáll a levegőbe, csodálatosan finom fátyol lesz belőle. A szerelem fátyola — mondta a fiú.

— Olyan a mi szerelmünk, mint az aranyos felhő; az alkonyi szélben ráül a hegyek tetejére és csillogó gyöngyöket perget a rózsaszirmokra. Olyan gyöngyöket, melyekben visszatükröződik a boldogság árnyéka — mondta a leány.

— Olyan a mi szerelmünk, mint az arannyal áttört fehér fátyol. Leszáll a nap és ő fennlebeg a messzeségben az istennők arca előtt és keleten a hold ragyog ki belőle — mondta a fiú.

— A mi szerelmünk gyöngy, amit a tenger mélyéből hoztak fel alkonyatkor és kisugárzik belőle a hajnal. Fényesség van benne, elrejtett csókok, hogy egy gyönyörűséges világnak koronája születésük meg belőle — mondta a leány.

— A mi szerelmünk hold, melyből reggelre nap nő ki, hogy beragyogja a szerelem gyöngyös, drágaköves koronáját. Erő van benne, elrejtett csókok, hogy egy gyönyörűséges világnak élete fakadjon belőle — mondta a fiú.

— A mi szerelmünk két királyi korona és a mi homlokunkon mosolyog. Selyemszálak vannak rájuk fűzve, ezerszínű selyemszálak és összekötik a két koronát — mondta a leány.

— A mi szerelmünk élet és a mi szemünkben ragyog. Láthatatlan szálak nyujtóznak ki belőle, selyemszálak és összebogozódnak egy rózsakehely körül. És az a rózsakehely finom és törékeny és gyökere a mi szívünkben szíjja az élet nedvét. Kinó a többi rózsák közé és mosolyogni fog — mondta a fiú.

— És a mi szerelmünk selyemszálaí kicsike, édesen puha csipkékékké kötődnek és egymáshoz borulnak, mint egy parányi kápolna kupolája. Mint a szentképekre festett kis Jézus fején a glória bent a kápolnában — mondta a leány.

— És a mi szerelmünk egy édes gyermekarcról fog lemosolyogni — mondták mindketten.

A Mester lehajtotta fejét, megsíratta egyedülvalóságát és amint elindult és ment a holdfényben és hallgatta a tritonok túlkölését a tő felől, „Amen“-t mormola csendesen.

B. D.

A szerelem — ha tárgyát birjuk — nem számító és könnyelműségre hajlandó! Láz ez mely kéjben ringat; üveg, melyen a világot rózsásszínben látjuk; békó, melyet lerázni nem tudunk; szenvedés, melyet szívesen viselünk. A kiket ez fogva tart, azok mintha egyedül állnának a világon, másokkal nem törődnek, a jövő miatt nem aggódnak, a múltat feledik, de annál jobban élvezik a jelent: A szerelmes az életet érteni kezdi, boldognak érzi magát, mert megtalálta párját, vezérlő csillagát.

MONTAUBANI DIÁKÉLET.

Seigneur Emil előadása. Dr. Rácz Lajos tolmácsolása után gyorsírta Kovács Dezső IV. hh.

(Folytatás és vége.)

Mielőtt a fakultás élete megkezdődne, szellemi visszavonulást végeznek. Két-három napon át a diákok és tanárok összejönnek és imádkoznak és energiájukat összegyűjtik, mielőtt munkába fognának. Séta, illetőleg kirándulás fejezi be ezt a szellemi visszavonulást. Csak most kezd meg a diák az ő rendes szokásait.

Hogyha megengedik önök, leírom egy nap lefolyását Montaubanban. A legnagyobb szabadság uralkodik a szemináriumban, sem igazgató nincs, sem más felügyelő. A diák akkor kel fel, mikor tetszik, akkor fekszik, mikor tetszik. Egyetlen dolog kötelező: az előadásokon való megjelenés. Reggel $\frac{3}{4}$ 8 órakor csengetyű hangja zavarja ki a diákot az ágyából. Nem azért, hogy felköltse, csupán jelenti, hogy egy negyed óra múlva megkapja a reggelijét. Fél kilenc órakor egy tanár érkezik, hogy reggeli istenítiszteletet végezzen. Felváltva jönnek a tanárok, kivéve, mikor a diákok végzik az imát. Ezek nem képeznek olyan szűk látókörű embereket, akik csak egyetlen dolgot kívánnak, hogy monostorba zárkózzanak, de megtanítanak akarni, felelősségünket érezni. Éreztetik velünk, hogy a kötelesség embereinek kell lennünk. Az ifjuság lelkesedéssel végzi azokat. Kilenctől tizenkettőig előadások vannak. Az egyes előadások 50 percig tartanak, olykor kevesebb ideig, mert a tanár rendszerint az óra ütése előtt befejezi az előadást. Minthogy nincsenek litografált jegyzetek, az egész óra alatt jegyez mindenki. Mikor egy tanárra várni kell, a montaubáni diák nem türelmes. E türelmetlenségét ének-léssel nyilvánítja. 12 órakor a csengő jelzi, hogy újból itt az étkezés ideje. Az étteremben mindig van egy pár szem, amely észre-vegye a későn jövőket. Nem kiabálnak, hanem csupán a tényért ütik a késsel s villával vagy mind a kettővel egyszerre. Egy szempillantás alatt minden kés megkezd a maga munkáját, ami hatalmas, ha nem gyönyörűsége okoz. Szerencsére a szeminárium elég vastag, következőképp szilárd tényért tart. Mindamellet megessik, hogy egy-kettő kiadja lelkét!

Ha egy „bízott“ az a szerencsétlen, aki miatt az a zörgés támadt, megparancsoiják, hogy az éttermet lábújhegyen járja körül.

Ha rossz akaratot mutat e rendelet végrehajtásában a poharak meg-
telnek vízzel és a fenyegetés mindjárt észretériti és a bizott engedel-
meskedik vagy pedig fellép a székére, ha ezt egy nagyobb diák pa-
rancsolja neki. Délután egy vagy két órát énekel vagy nyelvekkel,
természeti tudományokkal töltünk. Van nekünk egy természet-
tanárunk, azok az előadások, a melyeket ő tart, gyakorlati tudomá-
nyos előadások, a melyek összeköttetésben állanak a lelkeszi hivatás-
sal. Így p. o.: legutolsó évben a gyermekkor egészségtanával ismer-
tetett meg. Délutánra adnak feladatokat is. Szabadon választott egy-
házi beszéd elmondása, vagy pedig kitűzött egyházi beszéd elmondása.
Két tanár képezi a zsűrit. A bizott prédikálása alkalmával az egész
ifjúság jelen van, ellenben a vén diák nem lát mást, mint egy tanárt
és a padokat. Az egyházi beszédet a diák megírja, megtanulja és
elmondja és azután megbírálják.

4 óraker a fakultás újból megélénkül. Neveket kiabálnak a tur-
nusokkal kapcsolatban. A turnus egy specialitás. Az egyéni szim-
pátiák szerint 4—5 diák képez egy turnust. Ezek aztán összegyűlnek
egy csésze tea körül és csevegnek mindenről. De iskolai év kezdete
alkalmával mindig bizonyos módosulás történik a turnusokban. Min-
dig vannak kilépő és újonnan belépő diákok, de egynehány állandóan
megmarad benne. A „baglyokat“, hogy ne maradjanak elszigetelve,
elosztják a turnusok egymás közt. Ezekben a turnusokban feloldha-
tlan barátságok kezdődnek. $\frac{1}{2}$ 7-kor a vacsora után a turnus újra
összegyülekezik a tűz körül. Mikor a szép napok bekövetkeznek,
sétálni megy a turnus. A fatűz specialitása Montaubannak.

Még egy pár szót akarok mondani a tanárok és tanítványok
közt levő viszonyról.

Ezt a viszonyt csak Montaubanban lehet megtalálni. A kötelék
nagyon szoros. Vasárnap délután igen ritka dolog, hogy egy tanár
szalonja ne fogadja néhány diák látogatását.

Nem csupán erre szorítkozik az összeköttetés. A diákot a csa-
ládi asztalnál is szívesen látják és olyan szeretettől környezve éri
magát, aminőt csak otthon találhat.

Természetesen a tanár asztalánál nem minden diák fér el, de
a szalonja befogadhatja a 20—30 diákot, amennyien vagyunk. Így
aztán vacsora után a többi diák megérkezik és kellemes estét tölt.
Mindenki érvényesíti zenészi vagy szavalati képességét és játszanak
ártatlan játékokat. A tanár elfelejti a rangját megillető méltóságot.
De a tanárok és diákok találkozása nem szorítkozik a négy fal közé.
Egy szép reggelen egy csapat vonatra száll. Ezek a tanárok és csa-
ládjaik; a diákok és ezek jövőendő családjaik, mert egyik diák jegy-

ben járt egy montaubani hölgygyel és a menyasszony szintén részt vett a kiránduláson.

A fakultás dékánja felköszöntőt mond; a diákok elnöke szintén. Játszanak. A fiatal tanárok és ezek feleségeik együtt játszanak a diákokkal. Ezek a kirándulások jelentik az évvégét. A kandidátusoknak ebben a gyönyörűségben van egy kis keserűség is. Utolszor vannak itt, a tanárok is érzik ezt a keserűséget. Az utolsó alkalommal a tanárok asztala az összes kandidátusokat magához hívja: csakis ezeket.

Több éven ismerték egymást és most elválnak. A tanárok minden évben tapasztalják, hogy e kötelékek megszakadnak és minden év elhozza ezt a szomorúságot. Ugyanazt a fájdalmat érzik, amit a szülők éreznek.

Ime halvány vázlata a tanárok és diákok közti viszonyoknak. A legjobb és legegyszerűbb jellemzés az, hogy egy családot alkotnak.

Munkatársakkal ellátott családot az Isten munkája számára. A diák nem érzi magát elszigetelve és biztosíthatom önöket, hogy a napok és évek gyorsan elmúlnak az ilyen szeretetreméltó atmoszférában.

Ebben a békés magányban készül elő a diák a lelkészi pályára. Mikor megérkezik — magamról beszélek — lelkész akar lenni. Mennyi tudatlanság van ebben a kívánságában. Alapjában nem tudja, mit kíván! De a tanítókkal való találkozásokban, az előadásokban, főképen a reggeli istenitiszteleken megtanítanak azokra a nehézségekre, amelyek reánk várnak. Minél jobban előhalad a diák, annál jobban érzi, hogy többet kell tudnia és jobban megkettőzteti erejét. Biztosíthatom önöket, hogy nem egy érzi elszorulni szívét, mikor átlépi a fakultás küszöbét és aggodalommal kérdi: elegendő lesz-e a munka beteljesítésére, mert tudja, hogy mit kell tenni? Foglalkozni kell a hivek testével, lelkével, azok érzelmi világával. Tudja és akarja is ezt egész erejével. Ez a kegyelem az, amit önöknek is kívánok, hogy Isten töltsen el önöket kötelességük tudatával. Ő erőt is fog adni annak betöltésére. Ne feledjék önök, hogy az egyház az önök kezében van és az lesz belőle, amit önök csinálnak, de nagyok kell lennie!

VÁGY.

Szeretném, ha valaki szeretne ;
 Nagy, forró vággyal, véghetetlenül —
 Ha maga előtt mindig engem látna,
 Mig szeme a távolba elmerül.
 Ha ajakán csak az én nevem volna,
 Amig szerelmes, vágyó dalba kezd —
 Ha lelke minden álma enyém lenne,
 És dalba, rímbe mondaná el ezt.

Szeretném : ha keze megremegne,
 Amig titokban a kezemhez ér ;
 Ha vidám arca el-elborulna
 Sokszor egyetlen röpke kis szóér' —
 Ha boldog lenne : mikor mosolyognék
 És vélem sírna, hogyha könnyezem —
 Ugy érzem : meg tudnék halni érte,
 Jobban szeretném, mint az életem . . .

Flamma.

VÁZLATOK.

A csókról.

A csók régen is, ma is kedvenc témája a költőknek; de gyakorta kedvenc foglalkozása a szerelmeseknek. Ó mily édes is az az első csók! Ez az, amelyről oly szépen mondja Jókai: „mágnesi bűverőtől vonzva csattannak össze az ajkak és egy fojtó, üdvteljes tapadásban, néma kék közepette születik meg a szerelem első rózsája: az első csók.“ Így nagyon szép ez, holott pedig nem más a csók, mint két ajak összeillesztése.

A csóknál nem magának a csóknak a lényege a fontos, hanem az, hogy kik között létesül. Ezért a szülei, rokoni, baráti, vagy más eredetű csók nem azonosítható a szerelmi csókkal, melyről el lehet mondani, hogy hasonló jelenség két ellentétes elektromossággal telt test összeérintés útján való kisülésével.

Nekem valamikor egy kis leány azt mondta: „Ha valaki meg merne csókolni, megölném. De ha nem csókolna meg, azt hiszem, nagyon megvetném.“

A csókban nagyon sok minden jut kifejezésre annak átadásakor, úgy, hogy sokszor egyenesen jellegzetes faji sajátságoknak tűnik az fel.

Erre nézve érdekes adatokat gyűjtött össze egy angol színmű író, azt igyekezvén megállapítani, hogy mi a különbség az egyes nemzetek csókja között?! Kutatása közben arra a szomorú eredményre jutott, hogy egyes nemzet asszonya egyáltalában nem ért a csókhoz. „Az angol nő csókja hideg, fagyos és szinte elkedvetleníti az embert, a skót leány egyszerűen és szívből csókol; nincsen tűz a csókjában, de mindenik szívből fakad, és pénzen nem vásárolható. Az olasz nő könnyen osztogatja csókjait, melyekben vad szenvedelem tüze lobog, ám hiába keressük benne a szerelmet. Az olasz utcák virágárús leánya szívesen ad egy csókot ráadásul a virág mellé, csak szólni kell neki. Legszenvedelmesebben a spanyol nő csókol. A spanyol nő csókjához nem lehet könnyedén jutni; de ha a spanyol nő csókot ad, abban megvan a nő minden odaadása. A francia nő csókja is nagyon jóízű, de ki lehet belőle érezni azt a sok tapasztalatot (raffinériát), mellyel adójuk rendelkezik. A fiatal amerikai nő csókja igazán édes, de rendszerint hijjával van a temperamentumnak. A hollandus, dán, német nő úgy leheli oda csókját a férfi ajkára, azért nincs zamatja; a magyar nő ellenben csókjába beleteszi lelkének minden izzását, odaadását és szerelmét.“

Bizonyára nem sokan tudják, hogy a csóknak sok helyen hiva-

talos közegek által megállapított ára van. — Erre vonatkozólag egy ujságíró érdekes feljegyzésekre talált; i. p. 1783-ban egy berlini ember, ki egy magasállású miliomosnak a lányát akarata ellenére megcsókolta, büntetésül 200 „megsózott“ botütést kapott és két évi börtönt. — Ez eset megítélésénél bizonyára valami különleges körülménynek kellett közre játszani, hogy ilyen súlyos büntetést állapítottak meg reá.

A mai korban már nem büntetik oly szigoruan a csók rablást, mint a fenti példában; sőt sokszor dicsőségnek tartják azt. — Elvértve még ma is akadnak azonban esetek, melyek büntetést állapítanak meg a csokolóra. Így Amerikában 1911, jul. 27-én ítétek el egy férfit, aki nyílt utcán megcsókolt egy hölgyet.

Vannak vidékek, ahol a csók nemcsak nem tilos, hanem bizonyos alkalmakkor szokás által van szentesítve. Így egy angol grófságban a XIV. század óta szokás, hogy húshagyó kedden két ember reggeltől estig végigjárja a grófság összes községeit és a szembejövő nőket válogatás nélkül megcsokolja.

A csók ilyen történetében magyarországi szokások nem szerepelnek. Pedig a mi népünknek is érdekes szokásai vannak e téren, mik főleg a fonóban és a kukoricahántáskor nyilvánulnak meg. Ez utóbbiak közül legismertebb a „piros kukoricaszár csókhagyománya“. Nagy szerepet játszik még a csók a zálogosdi játékban, részint mint büntetés, részint, mint jutalom. Vagy melyik fiatalember nem esett valamikor „kutba“, lehetőleg mennél mélyebbre, úgy: egy, két, kilenc méterre. Ugyanis annyi csókkal kell aztán kiváltani a kiválasztottnak, ahány méter mélyre esett.

Magyarországon nem fordul elő a csók bíróságilag megállapított értékelése; ilyenféle nem is volt nálunk szokásban soha. Azonban a magyar ember tudja, hogy vannak csókok, amelyeknek semmi értéke nincs és vannak, melyeket lehetetlen megfizetni. Így az ember néha egész életét leköti egy csókért, vagy még annál is nagyobb áldozatot hoz érte.

Nálunk is fordulnak azonban elő pénzen vett csókok, az u. n. „jótékonyági csókok“, melyeket a szent cél érdekében nemesszívű hölgyeink bocsátanak áruba.

Egyébiránt a csóknak nem volt mindig az az értelme, ami ma van. A csók történetében egészen más jelentését látjuk annak. Így a bibliában előforduló csókok csaknem kivétel nélkül, mint a köszöntés szokásos formái értendők. Van még itt egy jelentése: a Judás-csók, az árulás szimbóluma. A görög írónál is ezt a jelentését találjuk a csóknak.

Csak sokkal későbbi időben ismerték fel a csóknak a veszedelmét a rómaiak, kik pedig a rokonok közötti csókolódzást, a „gus oseuli“-t jogosnak ismerték el. Ezt a csókolódzási jogot — egy római író szerint — az alamuszi Agrippina oly ravaszúl kihasználta, hogy ezáltal rábirta nagybátyját, Klaudius császárt, hogy őt feleségül vegye. Ez a csók-affaire Rómára és az egész világra sok szenvedést hozott, mint ahogy később a csók sok esetben lett helyrehozhatlan bajok forrása.

Szépen ír a csókról Dóczy Lajos a „Csók“ című színművében, melyben az igazi csóknak klasszikus meghatározását adja, e szavakkal fejezvé az be: „Nem csók az hidd el, amely tiltva nincs!“

Legujabban mozgalom indult meg — főleg Amerikában — a csókolódzás mindenféle nemének a kiküszöbölése ügyében, indokolván ezt azzal, hogy a csókkal rengeteg bacillus mehet át egyik emberről a másikra. És ez igaz is! Épen oly rossz, egészségtelen szokás, mint a férfiaknál a köszönéskor a kalap leemelés.

Szerelmesek, jegyesek, fiatalházasok! Úgye azért mi nem mondunk le a csókról, hanem valljuk továbbra is a nótával, hogy „Csókolódnai, csókolódnai jó, jó, jó!“

— *Ipszilon.* —

A góg megölő mérge a kudarc.

* * *

Minél compromitolóbb a titok, mit valaki felől terjesztenek, annál inkább óvakodik mindenki, hogy azt először nyilvánosságra hozza.

JEGYZETEK.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Fenti cím alatt a Közlöny március havi számában örömmel olvastuk s többek nevében köszönetet mondunk az első kezdeményező lépésért, a helybeli ipar- és kereskedelem pártfogásának szives ajánlásáért, azonban őszintén és röviden mondva mi többet óhajtanánk.

Ugyanis arról van szó, hogy városunk közönsége nagyobbrészt Ujhelybe jár vásárolni.

Nézetem szerint ez, a pataki közönségnek ugyszólván egy gyógyíthatatlan betegsége. Már benne van a vérében, vagy talán ezzel születik, így látta, látja a szülei háznál, a szomszédoknál, vagy tudja a jó Isten még kikenél és miután mások is úgy tesznek, ergo ő is Ujhelybe jár vásárolni.

Szinte hihetetlen, de tény, hogy mihelyt valamit Ujhelybe veszünk, bármi legyen az, azt mindjárt oly finomnak, nobilesnek képzeljük vagy mondjuk, mintha a dolgok nagy részét jó pénzért nem lehetne épen úgy helyben is beszerezni, mint Ujhelyben

Hangsúlyozom, hogy jó pénzért, illetőleg jó árban, mert épen ez a fontos. Ugyanis ott téved a közönség, hogy helyben olcsó árban a legjobb árut szeretné venni, de miután az lehetetlen, akkor úgy gondolkozik, hogyha már sok pénzt ad ki, akkor már legalább Ujhelybe jár vásárolni. Hogy milyen ferde felfogás ez, azt nem is kell magyarázni, különben is a nézetek nagyon különfélék.

Felmerül tehát az a kérdés, hogy kellemes-e a közönségnek a nagy időtöltéssel, fáradsággal járó Ujhelyben való vásárlás? Vagy kellemesebb lenne-e a közönségnek az, hogy ha egy kis jóakarattal, megfontolással, egyes kereskedőknek az egyéni ízléseknek megfelelő árúk beszerzését ajánlaná és helyben szerezné be szükségleteit. Megkímélné magát sokszor kellemetlen fáradságtól, megtakarítaná a vasuti költséget és más egyebeket, eltekintve attól, hogy az ujhelyi kereskedőknek nagyobb igényei, nagyobb üzleti kiadásai vannak s így olcsóbban nem, hanem csak drágábban adhatja árúját.

Egyes kivételes esetekben, még megmagyarázható az Ujhelyben való vásárlás, de bizony mikor a legcsúnyább időben is, a legegyszerűbb dolgokkal látjuk megpakolva az Ujhelyből jövő közönséget, hát kissé csodálkozunk

Tagadhatatlan, hogy érdek a kereskedők részéről, midőn Ujhely ellen prédikálnak, de már csak városunk fejlődése szempontjából is, helyesebb a helybeli ipar és kereskedelmet pártolni, mint az ujhelyit.

Az ujhelyiek korántsem szeretnek bennünket annyira, hogy mi

megtegyük azt a szívességet, hogy a pénzünket oda vigyük, illetőleg ott vásároljunk.

Az ujhelyi kereskedők Patak javára igen keveset tesznek, de annál többet ellene.

Tessék csak az ujhelyi lapokat olvasni, hogy milyen jó szomszédunk nekünk Ujhely. Mi kereskedők mindent elkövetünk, hogy Patak Ujhely nélkül is fejlődhessék, azonban tisztelettel kérjük a közönséget, hogy bennünket ebbeli munkánkban lehetőleg pártfogoljon.

Tisztelettel: S. P.

*

Szívesen adunk helyt e közleménynek s örömmel tapasztaljuk, hogy városunk ipari és kereskedő világa igyekszik azon, hogy a közönséget megnyerje a maga részére. — Fontos érdek ez, nemcsak a kereskedők, hanem városunk fejlődése szempontjából is, mert így a forgalom összpontosul a magunk területén. És ha városunk közönsége meggyőződik arról, hogy a kereskedők s iparosok törekszenek kielégíteni igényeit s az izlésnek és divatnak megfelelőleg szerzik be áruikat; bizonyára nagyobb pártfogásban részesíti és szívesen lemond az Ujhelyben való vásárlásról. Felvilágosítással, jóakarattal, egymás iránti figyelemmel s kölcsönös megértéssel az ellentétek lassan kiegyenlítődnek, a panasz elmúlik s városunk fejlődése helyes és hasznos irányba terelődik.

Iskolakertünkről is szükséges pár szót szólnunk. — Mikor annak illetékes hatósága elzárta a közönség elől, felhangzott a panasz, a szemrehányás minden oldalról, sőt akadt olyan valaki is, ki elakarta vitatni e jogát a főiskolai hatóságnak. — Bizony el lehetett mondani a közmondást: Ha befogadod a tótót, igyekszik kivenni házadból. — Ha valaki keresztül megy a főúton s nemcsak néz, de lát is, bizonyára szemébe ötlük a felírás: „A főiskolához nem tartozók a mellékutakat csak engedély mellett használhatják. A kertet a közhasználat elől bármikor elzárhatja a tulajdonos főiskola.“ Tehát a főiskolai hatóságnak joga van elzárni az iskola kertet! — jogával élt, amikor elzárta és nem is figyelmetlenül és indokolatlanul. — Az iskolakert nem arra való, hogy ott mindenki szabadon járkálhasson, hanem, hogy az ifjúságnak legyen hol tanulnia a tavaszi és nyári napokon. Az állomáshoz vezető főutat igénybe veheti mindenki, de ahoz nincs joga, hogy a mellékutakon járkáljon. A gimn. tanulók az iskolakertben hallgatják a term. tanárának előadásait, az ifjúság nagy része ott készül vizsgára és most ha a mellékutakon társaságok sétálnak, még ha nem is zajjal (pedig igen sokszor azzal) bizonyára zavarólag hat

a tanulókra. — Bezzeg, próbáljon az ember valakit figyelmeztetni, akkor durva diák a neve. — Tudjuk mi, hogy városunknak nincsen sétakertje, azon csak sajnálkozhatunk, de nem tehetünk róla; tessék a városnak azon igyekezni, hogy legyen. A főiskolai hatóság a városi előljáróság kérelmére két hónapra megnyitotta ismét a kertet, jobban mondva a főutat a vasuti személyforgalom lebonyolítására, hogy ez idő alatt a város nyugodtan megcsináltathassa, járhatóvá tegye az állomáshoz vezető posta-utcát. — A rend fenntartására kirendelt egy rendőrt, kinek kötelessége ellenőrizni a forgalmat, felügyelni a rendre; ott is látjuk mindig, de megtehetné azt a szívességet, hogy letérne néha a mellékutakra és kikergetné onnan a részeg és más vándorló alakokat. — Megtehetné, míg szundikál a falócán. — Azután már egy hónap elmúlt, azonban híre sincs a posta-utca csinálásának. És ha a két hónap elteltével ismét el lesz zárva a kert, akkor figyelmetlen és rövidlátó lesz a főiskola? —l —n.

Midőn kedveseink és bizalmasaink körében kibeszélhetjük magunkat; szívünk ünnepel.

IRODALOM.

Bródy Sándor: A felboncolt szív. — Elmélkedések. Újságcikkek. Egészen a napi sajtó terméke. — Sok minden íródik itt könyvek, szindarabok, emberek körül. Az első cikk egy Burget-regény kritikája. Az alakok összehasonlítva gúnyosan, fölényesen a mi dicséret, magyar alakjainkkal, ahogy Bródy Sándor látta éppen ezeket a magyarokat — aratás-kor, a mezőn, ahova olvasni vitte a könyvét. — A cikk elégedetlen Bourget-val, aki rosszul „boncolja az Asszonyi szívet.” Egy gúnyos ajánlással fejeződik be minden (rajzzal is kísérve) az asszonyi szív helyes felboncolására vonatkozólag. — A könyv további része *Baskircsev Máriával* foglalkozik. — Baskircsev Máriáról nagyon régen olvastam s nagyon régen láttam az arcképét is. Akkor emlékezem nagyon tetszett az élete. Orosz származású leány volt, igazi gyerek zseni, aki tizenhét éves korában a naplóját kezdi el írni Párisban, a művész világ fővárosában. Közben Párisban énekelni tanul. Már diadalokat is arat, amikor egyszer a hangját elveszti. — Titokban szeret egy herceget, akit egyszer később, mint nős embert lát meg. — Fialat ábrándjai így mennek tönkre hirtelen, hamar, mikor egyszerre csak tüdőbajt kap s huszonnégy éves korában meghal. Őt, hat esztendő az egész élete s ez alatt írta meg világhírű naplóját. — Ezt a naplót viszi el magával Bródy Sándor Nizzába, ahol valamikor Baskircsev Mária járt, talán már beteg. — Az oda uta-

zását beszéli el Bródy ebben a cikkében, amíg mindig vele van az az ezeroldalas napló. Meg a Nizzában való széttekintését még, ahol minden olyan nagyon Baskircsev Máriára emlékezteti őt. — Egy szindarabról is szó van még a könyvben, a Wildenbruch: Rabensteini Berzabé-járól. Német rablótörténet. A Nemzeti Színház adta 1907-ben. S ez az írás tulajdonképpen egy főpróbáról való. A darabot kisebbértékűnek mondja. Nem hisz nagyon a győzelmében s talán nem is nagyon volt zajos premierje, elveszett annyi sok idegen, fordított darabbal együtt. — A könyvet a Papp Dánielről írott meglehangú nekrológ zárja be. Papp Dániel fiatalon elhalt újságíró s Rátótiak című, Dickens modorában írott regénye maradt.

Csehov Antal: Dráma a vadászaton. — Ez a regény az orosz nemesek életéből való. — Ha jól emlékszem, Az Újság közölte egyszer folytatólagosan. Akkor belekezdtem az olvasásába, de az első egy pár szám után abba is hagytam. Csak most, amikor a Modern Könyvtár egyszerre adta ki, olvastam el egészen. Az elejével most is úgy voltam: nehézkes, vontatott, érdektelen a kezdése. Elég sok oldalon keresztül mindig férfiakat látunk, akik örökösen isznak, nőre éhesek, pazarlók, ritkán érinti meg őket valami finomabb érzés. S alig tudunk valami történetet kivenni a napjaikból. Tulságosan közönséges emberek, akik azonban leginkább a megírásuk miatt nem tudnak talán lekötöni. — Hanem aztán ez a

kezdés egyszerre csak mélyül, szerelembe, házasságba megy át. A stílusa is szebb lesz. És nem azért, mert a szerelem íródik meg tovább, de a regény minden szép tulajdonságánál fogva érdekelni kezd bennünket. Egyszerre csak egy női alak kerül elénk, Olga, aki hősnője lesz a regénynek. S lassankint ez az ismeretes sok férfi mind belekerül az életébe. Egyik a férje, a másik, a harmadik a szeretője stb. lesz. Jellemek alakúlnak. Féltékenység, bosszú, egészen addig, amíg egy vadászat alkalmával ezt a nőt egy titokzatosan meggyilkolja közülök. S innen az egész történet bűnügyi regénnyé lesz. Bűnügyi nyomozások folytán vallomások, nem ismert viszonyok derülnek fel. Nem találják a gyilkost. Ártatlan bűnhődés. — A regény aztán ezzel tulajdonképpen félbeszakad s a

keretét kell elmondanom, hogy bevégezett legyen. Szerző egy előszófélében úgy indítja meg a regényét, hogy egy fiatal ember viszi el neki ezt az egész írást a szerkesztőségbe bírálatra, esetleges közlés végett. A fiatal ember azt is kijelenti, hogy ő egy megtörtént, régi, bűnügyi nyomozást ír meg ebben a regényben s hogy ő is egyik szereplő, a nyomozó bíró. — A regény végén tér aztán vissza a szerző ismét ehhez a kerethez. A fiatal ember a kéziratáért jön három hónap múlva. Csehov kérdéssel fogadja, hogy kicsoda a hősnő gyilkosa, mert ez csodálatosan hiányzik a regényből. A nyomozó bíró ekkor vallja be személyesen, hogy ő, aki az egész vizsgálatot vezette s aki az egyik gyilkosnak kiáltott férfit el is ítélte, tulajdonképpen az Olga gyilkosa. sz. f.

HIREK.

Tisztelettel tudatjuk kedves olvasóinkkal, hogy Közlönyünk következő s ez iskolai esztendőben utolsó száma a rendes időnél későbbben, június hó végén fog megjelenni, hogy ifjúságunknak ez évi életéről teljes képet adhassunk. — Tudatjuk továbbá azt is, hogy lapunk harminc esztendei fennállásának alkalmából jubileumi számot fogunk kiadni, mely az utolsó szám keretében a rendesnél sokkal nagyobb terjedelemben jelenik meg.

Püspöki látogatás. Főiskolánknak április 23—25. napjain örömmünnepe volt. Főtiszteletű és Méltóságos Dr. Tüdős István püspök úr, szeretett főgondnokunk látogatott meg bennünket. Hozánk vezetett első pásztori útja. Ünnepi díszet öltött a fellobogózott város. Főiskolánk tanári kara, tanuló ifjúsága s városunk közönsége szerető tisztelettel s nagy örömmel fogadta és üdvözölte Őt. A látogatás ünnepélyéről részletes hírt közölték a lapok; a mi lelkünkben maradandó nyomot hagyott s munkára serkentve, megacélozott a bennünket figyelmeztető gyönyörűséges beszéd, mit hoz-

zánk intézett szeretett Főpásztorunk Adja Isten, hogy jó földbe essenek az elhintett magvak s onnan kikelve, bőséges gyümölcsöt teremjenek hazánk, egyházunk felvirágzására. Isten áldása kísérje Főpásztorunk további útjait.

Az „Akadémiai Atlétikai Klub”

szokásos házi versenyét folyó hó 21-én, Áldozócsütörtökön tartja. A verseny délután 4 órakor fog kezdődni. Este pedig majális lesz az iskolakerti tornatéren, kedvezőtlen idő esetén a tápintézet disztermében. A rendezőség mindent elkövet, hogy úgy a verseny, mint a majális fényesen sikerüljön. A meghívókat a napokban küldik szét. Reméljük, hogy városunk s a vidék intelligens közönsége pártolni fogja az Egylet nemes törekvését s hogy a régi sikerekhez méltóan fog lefolyni úgy a verseny, mint a majális.

Változás szerkesztőségünkben.

Sőreghy János lemondásával megüresedett társszerkesztői állásra Gesztelyi Nagy László III. é. joghallgató választatott meg.

Joghallgatók figyelmébe! Figyelmeztetjük azokat a joghallgatókat, akik szokásaikkal esetleg még nem ismerősek teljesen, hogy az ifjusági egyesületek tagsági díjait és egyéb illetményeit minden főiskolai hallgató három részletben tartozik lefizetni a szeniori hivatalnál és pedig karácsony, husvét és pünköst után. Aki pedig valamelyik részlet befizetését elmulasztja, az a következő részlet befizetése alkalmával fizeti az elmaradt tartozását is. *Akik a pünköst után 8—10 napon belül kinek-kinek megküldött fizetési felszólítás dacára sem fizetnék vagy küldenék be e tartozásaikat: azok ellen az idevonatkozó tör-*

vény szigorát fogja alkalmazni az iskolai hatóság s az illető akadémiai hallgató félévét elveszti.

Végül, hogy elejét vegyük mindenféle esetleges félreértésnek, bizalmatlanságnak és a sokféle kérdezősködéseknek: tudatjuk azt is, hogy e díjakat a félévek elején teljesíteni szokott fizetések (tandíj, tápdíj stb.) alkalmával senki nem fizeti ki és nem is fizetheti, mert az illető egyesületek maguk sem tudhatják előre, hogy mennyire rúgnak folyó kiadásai a félévek végéig, illetőleg az említett három fizetési terminus idejéig s csakis az összes kiadások összegének a tagokra való kivétele után tudható meg, hogy mennyit tartozik fizetni ki-ki egyenként. Ezért kell e díjakat így utólagosan fizetni s azért épen a három ünnep után, mert az ifjuság zöme (t. i. a legációi jótéteményt élvező része) ekkor jut nagyobb összegű pénzhez.

Szinészet Folyó hó 5-én megérkezett városunkba a szintársulat s megkezdte előadásait. Örömmel konstatáljuk, hogy Sajó Vilmos szinígazgató olyan társulattal rendelkezik, mely bármely hasonló méretű szintársulattal felvehetné a versenyt, mert egy pár könnyebb tehetség kivételével jó erőkből van összeválogatva. Sajó Vilmos a múlt esztendőben is itt volt társulatával s akkor is megnyerte városunk közönségének tetszését. Az egyes szereplőkre vonatkozólag, ha vannak is némi kifogásaink, mégis teljes elismeréssel kell adóznunk Dobó Katicának biztos fellépéséért, megnyerő s finom modoráért; mellette G. Pálóczy Katónak, kedves és eleven alakításaiért. A férfi szereplők közül különösen kitűnik: Mihályi Károly, ki mint jel-

lemszínész, zsenialitását ragyogtatja; Kálny István szalonos ott-honiassággal és sok eleganciával játszik; Sajó Vilmos legapróbb mozdulataiban is nagyszerűen alakít és Gáspár Jenő, ki határozott boulevard komikus, játékán melegség, szimpáthia ömlik el. Repkay Béla nótáival és a helyzetnek mindig megfelelő alakításával tűnik ki. Mellettük igyekezettel s dicséretre méltó ambícióval játszanak: Budai Sándor, Bíró Géza és Miklóssy Ferenc. Megjegyzendő azonban, hogy a szereplőket nem lehet a mindentől eltekintő kritikai mértékkel értékelni s nem is lehet olyan igényekkel fellépni, mint egy alkalmas helyen játszó társulattal szemben, mert a hely alkalmatlan volta mellett még számos akadállyal kell küzdeniök s e körülményekkel számolniuk kell a legkényesebb igényeknek is. Általában elmondhatjuk, hogy a társulat méltó arra a pártfogásra, amellyel városunk közönsége kitünteti.

Kormányképviselőül főgimnáziumunkhoz a júniusi érettségi vizsgára a vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. Császár Elemér budapesti gyak. főgimn. tanárt, tud. egyet. m. tanárt küldte ki.

A pataki utca színekkel gazdagodott, mióta piros sipkás és fehér kötényes törökök üldögélnek itt-ott a sarkon keleties nyugalommal a cukros-asztalka előtt. Fenyőszilánkokra tűzött sárgaméz nyalánkságot és egyéb édességeket árulnak néhány fillérért. A gyerekek cuppogva nyalják végig az utcán és incselkednek a másik piros sipkással, aki rézcsengővel csilingel az ut közepén és hideg fagyaltot árul a tolókcocsijából. Ez a piros sipkás török szép-

szavú csengője úgy illik a pataki utcára. Nem mondta még senki neked és nem vetted még észre szíves olvasó, hogy a pataki utca milyen nyájas, színes és milyen közvetlen melegséggel barátságos? Aki megáll a Rákóczy-úton a dohánytőzsde és lentebb a cukrázda előtt vagy a Kossuth-utcán a Vadászkiút előtt és Liszka felé néz: a színek kellemesen harmonikus tarka változata tűnik szeme elé. A barátságosan és szerényen egymáshoz lapulól alacsony házacskák sora virágos ablak-szemeikkel és színes homlokaikkal megnyerőbb és kedvesebb képet nyújt, mint a zajos nagy városok akárhány benzinszagos és barna utcája. — Aki elmegy a Bodrog hídjára, a vártól a főiskoláig a változatos színek száz meg száz mozaik képe táruul föl előtte és azt a benyomást teszi, mint valami tengerparti dalmát városka. Ha modern impresszionista festő volnék, nagyon sok képet tudnék Patakról festeni különösen most, mikor lelegelevenebb és legszívesebb az élet. Csilingel a piros sipkás török és a gesztenye fák lassan-lassan gyűjtogatják fehér-lángú mécseiket.

A „Koméniusz“ mozgó színház nagyon szépen sikerült tanulmányi előadást mutatott be április 29 én d. u. 3 órától este 8 óráig „Pompéji utolsó napjai“ címmel ifjúságunknak, 20 fillér belépődíj mellett. A Bulwer híres angol író érdekesítő regénye után készült világhírű film a római köz- és magánéletet mutatta be jellemző vonásokban. A mozgó színház igazgatósága a tiszta jövedelmet, 96 koronát a főgimnázium kirándulási alapja részére adományozta. A jótékony cél nevében köszönetet mondunk a nemes adomány-

ért s ez csak buzdítólag hathat reánk, hogy minél jobban pártoljuk a különben is magas színvonalon álló s az igényeket teljesen kielégítő barátságos mozt.

Előfizetéseiket beküldték: Baczó Balázs (Kupa), Baksy István (Szikszó), Csik Dániel (Miskolc), Czinke István (Rimaszombat), Domby László (Miskolc), Dongó Gyárfás Gyula (Sajóhely), dr. Gööz Lajos (Putnok), dr. Kathona György (Rozsnyó), Keresztúry Károly (Sajókaza), Kiss Elemér (Felsőőrce), Kojsa László (Felsőcsály), Kőszeghy Gábor (Eger), Moldován Zoltán (Bánréve), MórícZ István (Mezőzombot), ifj. Novák Lajos (Taktaszada), Putnoky Pál (Tiszaluc), Réz László (Rozsnyó), dr. Sutka István (Nagykapos), Svingor József (Sajóvadna), dr. Székely József (Putnok), Szóráth János (Szobránc), Szűcs István (Tiszasalamon), Tomory Dezső (Szabolcs), Tomory Pál (Magyarizsép), Tudja Mihály (Deregyő) 4—4 kor.-t; Fekete Lajos (Pennyige), Tóth Lajos (Nagybarca) 2—2 koronát; 1914. év február hó 28. — Fekete Gyula (Böcs), dr. Fischer Miklós (Kovászna 2.), Homonnay Bálint (Közsvár), Kerekes György (Sajó-

keresztúr), Kovács Mihály (Abara), Mecséry Sándor (Budapest), Nagy Tamás (Lövőpetri), Szigethy Ferenc (Sajóvámos), Szuhay Benedek (Sajókápolna), Tóth Kálmán (Hernádnémeti), Trócsányi László (Pozsony) 4—4 kor.-t; Bakó Péter (Milotá), Boross Sándor (Nagypalád), Theologiai Önképzőkör (Pápa) 2—2 kor.-t. 1914. márc. 31. — Ajtay Sándor (Kassa), Andó Sámuel (Gáva), Balázs Sándor (Parasznya), Biró János (Abaújvár), Dembicz Miksa (Kovászna 2.), özv. Fejes Istvánné (Sajóhely), dr. Fodor Pál (Rimaszombat), Kötse István (Pápa), Lábos Elemér (Sajóhely), Pósa Péter (Cserépfalu), Stern Samu (Kovászna 2.), Szoyka Kálmán (Kúntapolca), Tatár Miklós (Varannó), Telegdy Bertalan (Máramarossziget), Tóth Ferenc (Berezék), Veress Károly (Dombrád) 4—4 kor.-t; Tóth Ferenc (Mezőcsát) 2 koronát. — Sárospatakról: Ellend József, dr. Rácz Lajos 4—4 kor.-t; Benyó József, Freifeld Ferenc, Galgóczy Barna, Hódy József, özv. M. G.-né, Nagy Gábor, Prókay Antal, Reményi Vendel, Szivós Mihály, Zsoldos Benő 2—2 koronát. Köszönettel nyugtázza a Szerkesztőség. 1914. ápr. 30.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Kiadóhivatali tónök: Kőrössy István.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gy. J. Paszab. Várjuk a kéziratot, de nem jött, pedig nagy örömmel vettük volna.

G. Irén Debrecen. Örömmel s köszönettel vettük, de hely szűke miatt csak ennyit közölhetünk. A

többit hozzuk a következő számban. Üdv. kézsók.

„Törekvés“ Rozsnyó. Cserepédányt nem kaptunk. Miért?

R. L. Későn érkezett. Különb is nagyon gyöngö s nem közölhető.

A főiskolai könyvkereskedésben bárhol megjelent könyvek eredeti bolti árban kaphatók.

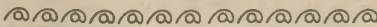
Nagy raktár: Jogi, theologiai, szépirodalmi, imakönyvekből és ifjúsági iratokból Irószeresek, levélpapírok, hegedű-kellékek, festészeti és fényképészeti cikkek jutányos áron kaphatók. — Vidéki megrendeléseket azonnal elintézzük, 20 koronán felüli megrendelést bérmentve küldünk.

Főiskolai könyvkereskedés és könyv-
kötészeti kezelőség. Sárospatak.

**Nagy választék képeslapokban, he enkind ujdonság!
Bel- és külföldi ujságok, folyóiratok előfizetési irodája!**

LILI: Béla, csak akkor fog tet-
szeni nekem, csak akkor les-
zek szerelmes magába, ha
Miglécz-cipőt visel!

A modern kor igényeinek min-
den tekintetben megfelelő mun-
kám kivívták úgy Sárospatak,
mint megyénk közönségének
teljes elismerését, pártfogását.
A tisztességes verseny eszkö-
zeinek felhasználásával, az ele-
gancia és izlés feltételeinek ki-
elégítésével

**sikerült hatalmas
vevőkört alkotni.**

A tavaszi szezon kezdetén fel-
hívom a közönség b. figyelmét
a dr. Kapitány Andor-féle eme-
letes házban (Rákóczi-ut) lévő

divatcipő-üzletemre !

Az igen tisztelt közönség b.
pártfogását továbbra is kérve,
vagyok kitünő tisztelettel

Miglécz János Sáros-
patak.

Müller Ármin sárospataki divatáru kereskedő

ajánlja dús választéku férfi-kalap és finom
fehérneműit. **A tanuló-ifjúságnak
kedvezményes ólcsó árak ; ün-
neputáni s részletfizetésre is.**

Legrégibb

és leghirnevesebb vendéglő Sárospatakon a

Feldmesser Herman

a mai modern igényeket teljesen kielégítő

vendéglője!

Izléses vendéghelyiség, kitűnő magyar konyha, jó bor, valódi kőbányai sör, kényelmes szállodai szobák. — Az ifjúság részére izletes villásreggeli ::

kedvezményes áron

A legpontosabb, legelőzékenyebb kiszolgálás.

Alapított 1890. Alapított 1890.

Spitz Antal

órák és ékszerész Sárospatak.

Ajánlja dus raktárát mindennemű ókszerek, nászajándékok és elsőrendű zsebórák beszerzésére. — A nemes tanuló-ifjúságnak, lelkeszenítő uraknak árfelemelés nélkül előnyös részletfizetésre is.

Vidékre a legnagyobb készséggel választékot küldök. Javítások a legpontosabban eszközöltetnek. Kitűnő villany-elemünk van!!

'HUNGARIA'

mosó s vegytisztító intézet S.-Patakon.

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Rákóczi-utcán a mai kornak teljesen megfelelő

vegytisztító intézetet

létesíttem. Elvállalok minden e szakba vágó munkát, u. m. férfi- és női ruhák, keztyűk, függönyök, szalagok, csipkék, nyakkendők és fehérneműek tisztítását. Kelme és ruhafestést minden színre elvállalok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Neumann Mór mosó és vegytisztítóintézete.
Gallérok 7 nap alatt készülnek. Szőrmetisztítás.

A

'Központ'

vendéglőben

minden, ami jó, kapható. Kőbányai sörök, izletes ételek, különféle villásreggelik, kitűnő zaclik, jó borok. Ezenkívül elvállal bankettek rendezését, bálokban ételek és italok szolgáltatását s jó, tiszta kiszolgálásról gondoskodik

Klein Ábrahám,

a „Központ“ tulajdonosa.

Modern Könyvtár

Legújabb megjelent kötetei:

Miklós Jenő:

A két budoár (60 f.)

Szini Gyula:

Napoleon szerelmei (40 fillér.)

Lázár Miklós:

Varieté (40 fillér.)

Pakots József:

Egy karriér története (80 fillér.)

Kapható: Fischer
Lajos könyvkereskedésében.

Harstein Lajos

cukrász ajánlja a legfinomabb teasütemények kilóját 5 K-ért.

Süteményei, tortái elsőrendűek.

Vidéki megrendelések, eljegyzési és menyegzői torták jutányos árakon készülnek.

Koménius

mozgószínház Sárospatakon.

Tökéletes, szolid képek a francia Pathé Frères világhírű cégtől. — Gyönyörű vidékek, állattajok, ipari telepek, természeti szépségek ismertetése minden előadáskor.

Kitűnő előadások!

Minden vasárnap két előadás. D, u. 4—6-ig és 8—10-ig. Belépti díjak: zártszék I. kor. I-ső hely 50 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér. Főiskolai, tanítóképzői ifjak és gyermekek jegye a magasabb helyre érvényes. AZ IGAZGATÓSÁG

Burger Lajos uri szabó, hazai és angol szövet raktár.

Készít mérték szerint zakko öltönyt 40 K és feljebb, zsaket öltönyt 70 K és feljebb, továbbá mindenféle öltönyöket a legjutányosabb árban. Ref. papi palástokat selyemből 110 K. Selyemből bársony előrésszel 120 kor. jótállás mellett. Tanulóknak és akadémiai hallgatóknak kedvezményes fizetési feltételeket adok. Kovaid Péter és Fia országos hírvégytisztító gyáranak egyedüli képviselője Sárospatak

„AMERIKA“-szálloda

és vendéglő Sárospatakon. a vasut mellett. Olcsó, kényelmes, tiszta szobák. A vendéglőben kiváló jó magyar konyha, elsőrendű hegyaljai tiszta borok.

Tulajdonos Ornstein Ignác Sárospatakon.

Legolcsóbb cipő beszerzési forrás Stecher Márkus cipőüzletében Sárospatakon!

Mindennemű férfi-, női-, fiu-, leány és gyermekcipők dus választékban. Amerikai, angol és francia cipőkülönlegességek legjutányosabb árban. Cipősámfák is kaphatók. — Tanulóifjuságnak kedvező fizetési feltételek mellett!